

Na Stáisiúin

An tAth. Mícheál Ó Flannabhra

Casadh Meiriceánach orm agus é ar bís le n-inseacht dom an nós nuaimseartha atá tosaithe acu san Eaglais sna Státaí ar a dtugann siad 'The Neighbourhood Mass'. Ba bheag nár thit sé as a sheasamh nuair a bhain mé an ghaoth as a chuid seolta a rá leis go bhfuil an nós céanna againn in Éirinn leis na céadta bliain ach go dtugann muid 'Na Stáisiúin' nó 'Faoistineacha' air. Nuair a tháinig sé aige féin chuir sé suim mhór sa scéal agus d'inis mé dhó an stair uilig a bhain leis na stáisiúin.

Ag an am, ní raibh cead ag sagart, faoi dhlí Shasana, aifreann a léamh in Éirinn. Bhíodh corrbhrathadóir íoctha, ar nós Seán a' Cóta, le spíodóireacht a dhéanamh ar shagart agus is iomaí sin sagart a cuireadh chun báis sa tír seo nuair a rugadh air ag Carraig an Aifrinn. Bhí na séipéil leagtha ach coinníodh cleachtadh an chreidimh beo ag na stáisiúin.

Thagadh sagart ag baile áirid san oíche faoi cheilt. Scaipfeadh muintir an tí an scéal ag chuile dhuine ar an mbaile a mbeadh siad neamh-amhrasach faoi go mbeadh aifreann á léamh agus na sacraimintí á gceiliúradh ag an teach ar maidin. Bhíodh faoistin le fáil ag daoine roimh an aifreann agus is uaidh sin a d'eascair an t-ainm 'Na Faoistineacha'. Dá mbeadh páiste le baisteadh ar an mbaile, lánúin le pósadh, cóineartú le fáil, nó sacraimint an ola le cur ar dhuine, bheadh sé sin uilig déanta ar lá na stáisiúin. Bhíodh sé de nós ag an sagart na tithe a mbeadh seandaoine iontu

a shiúl tar éis an aifrinn le freastal comaoineach is ola a chur ar fáil dá mbeadh tinn nó sean agus sula mbuailfeadh an sagart bóthar le freastal ar bhaile beag eile ghabhfadh sé ar cuairt ag an reilig lena huaigheanna a bheannú. D'fhanfadh an sagart i dteach na stáisiúin thar oíche. Bhíodh rann gearr ag muintir an tí le cur i gcuimhne dóibh na rudaí a bheadh ag teastáil ó shagart na stáisiúin agus baistíodh 'Deich nAitheanta an tSagairt' mar ainm ar an rann mar seo a leanas:

Uisce, fuisce, siúcra,
Tine, leaba, rúma (seomra),
Bealadh dá bhuataisí,
Púdar dá pheiriúic,
Coirce dá ghearrán,
'S tabhair dhom do sheachadadh.

Ógánaigh na hÁite

Chun tosaigh, ó chlé: Róisín Ní Neachtain, Tara Mc Craith, Kevin Ó Neachtain, Oisín Ó Fatharta, Cian Ó Fatharta. Ar cúl, ó chlé: Colm Ó Fatharta, Colm Ashford, An tAth. Ó Flannabhra, Laura Mc Craith, Diarmuid Ó Fatharta.

Nuair a d'fheabhsaigh an saol in Éirinn rinne an Cairdinéal Cullen tréan-iarracht le deireadh a chur leis na Stáisiúin ach sheas an tEaspag Mac Éil an fód ina aghaidh ag an am agus dá bharr sin tá nós na Stáisiúin láidir in Iarthar na tíre fós. Chuir an Meiriceánach cluas air féin agus léirigh sé spéis mhór i mo scéal faoi stair na Stáisiúin. Scríobh sé chuile shórt ar nótaí agus ag imeacht uaim ar dheireadh dúirt sé le meangadh gáire "anois beidh ábhar maith seanmóire ag mo shagart thall agus bainfidh an t-ábhar cainte sin deora as súile na nÉireannach a bheas ag éisteacht leis."

Tá nós na Stáisiúin láidir i bparóiste an Chnoic. Bíonn siad ann faoi dhó sa mbliain - Carghas is Fómhar - i chuile baile den scór atá againn. Bíonn an t-aifreann san oíche i chuile theach ar a sheal ar an mbaile agus tugann muintir an tí cuireadh do chuile dhuine, idir óg agus sean, bheith i láthair ag an gceiliúradh mar is ceiliúradh Pobail -Bhaile a bhíonn i gceist.

Pobal an Bhaile

Bíonn aifreann na Stáisiúin á chur ar son pobal an bhaile – iad siúd atá sa mbaile nó i bhfad ó bhaile nó pobal an bhaile atá ar shlí na fírinne - iad siúd atá gaithe abhaile. Ní bhíonn obair bhaile ón scoil le déanamh ag lucht na scoile ar a leithéid sin d’oíche ar mhaithe le hoideachas an duine óig, mar dáiríre is cuid de fhorbairt oideachasúil an scoláire bheith ag ceiliúradh go sóisialta is go spioradálta le pobal an bhaile.

Tugann Oíche na Stáisiúin deis do na daoine nuallonnaithe ar an mbaile castáil agus aithne a chur ar phobal an bhaile. Bíonn cupán tae le fáil ag chuile dhuine agus oíche bhreá shóisialta do na comharsain gan cead ag an telly bheith casta air ar mhaithe le comhlúadar agus le meas ar na haíonna uilig as an mbaile le chéile.

Cothaíonn oíche den tsórt sin meas ar an dúchas, ar shaibhreas an chreidimh, ómós do thraidisiúin an bhaile, cion is grá ar do mhuintir fhéin agus ar na buanna uilig atá á gceiliúradh acu go poiblí. Tá an creideamh, teanga, dúchas, cultúr is an tírghrá fite fuaite le chéile. Sí oíche na Stáisiúin an sampla is fearr atá againn ar Chomaoín na Naomh mar nuair a fheiceann tú na hábhair Naomh ar an mbaile ag tabhairt cúnamh do na hanamacha bochta as an mbaile i bPurgadóir.

Oíche áirneáin dáiríre a bhíonn i gceist agus is minic a thógtar droichead na síochána idir daoine a raibh síol an amhrais curtha mar gheall ar leagan sconsaí, teorainn nó aighneas idir gasúir. Glanann an croitheadh láimhe ag comhartha na síochána san aifreann ceo an amhrais. Bíonn éileamh mór ar bhuidéal den

uisce coisricthe ón mbuicéad mór le chuile shórt sa mbaile a chur faoi bhrí na guí agus le peiríocha an amhrais a bháthadh. Téama buíochais is mó a bhíonn i gceist sa bhfómhar agus aithrí de ghnáth sa gCarghas.

Bíonn léachtaí an aifrinn fágtha faoi chúram mhuintir an tí agus Guí an Phobail roinnte idir daoine óga as an mbaile. Tagann ceo draíochta na spioradáltachta anuas ar phobal an bhaile nuair a shiúlann an sagart go chuile sheomra á mbeannú le huisce coisricthe agus an seanbheannú Tí á rá ag chuile dhuine le chéile,

**Go mbeannaí Dia an teach seo
Óna bhun go dtí a bharr,
Go mbeannaí Sé gach fardoras,**

**Gach cloch is gach clár,
Go mbeannaí Sé an teaghlach,
An bord ar a leagtar bia,
Go mbeannaí Sé gach seomra
Le haghaidh sámhchodladh na hoíche,
Go mbeannaí Sé an doras
A osclóimid go fial
Don stráinséir is don bhochtán
chomh maith is dár ngaol,
Go mbeannaí Sé na fuinneoga
A ligeann dúinn an léas
Ó sholas geal na gréine,
Na gealaí ‘s na réalt,
Go mbeannaí Sé na frathacha
In airde os ár gcionn
Is fós gach balla daingean
Atá ár dtimpeallú inniu,
Go bhfana síocháin dá réir sin,
Do ár gcomharsan cion is grá,
Go mbeannaí Dia an muirín seo
Agus a choinneáil ó gach bhaol,
‘S go stiúra Sé muid uilig
Go dtí a thígh fhéin ar neamh.**

Ag deireadh an aifrinn cuireann an sagart ceist faoin teach a thógadh na Stáisiúin an chéad sheal eile ar an mbaile ar fhaitíos go mbeadh níos mó ná teaghlach amháin ag réiteach lena aghaidh agus cuirtear deireadh leis an aifreann leis an seanphaidir - “Go mbeirimid beo ar an am seo arís.”

Ó chlér: Bríd Uí Chonghaile, Máire Uí Fhlatharta, Neain Tom Pheaidí

Nuair a bhíonn an tae á roinnt pléann pobal an bhaile le chéile cúrsaí an phobail agus na cúraimí gur cheart a roinnt le feabhas a chur ar an mbaile. Thabharfadh duine faoi deara cion na gcomharsan, spiorad na Críostaíochta, na grádiaúlachta agus an dúchais ag éirí aníos mar cheo chosanta a chumhdaíonn Pobal an Bhaile ina chomhlúadar Críostaí ag Aifreann na Stáisiúin. Bíonn Críost le feiceáil ina measc le súilín draíochta an chreidimh,

mar nach fíor gur fhógair Sé féin “Áit a bhfuil beirt nó tríúir bailithe le chéile i m’ainmse, bíonn mise mé féin ina measc.”

Cuirim paidir le hanam Mhic Éil ag chuile stáisiúin. ‘Sé a sheas an fód in aghaidh Cullen. Ná raibh sé le rá fúinn go deo san bparóiste seo nár sheas muid leis!. Tá corrrpharóiste i mBaile Átha Cliath faoi láthair ag iarraidh “nós nua-aimseartha Mheiriceá”, ‘The Neighbourhood Mass’, a chur chun chinn sa mbaile. Is áit an Mac an saol. Níl meas fós thoir ar an saibhreas dúchasach thiar ach meileann muilte Dé go mall ach go mion. Nach ar bhéal Mhic Éil a bheas Cáirín an Áthais ar an gcladach thall!